

Crna Gora
Uprava za bezbjednost hrane, veterinu
i fitosanitarne poslove

Adresa: Serdara Jola Piletića br.26,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 201 945
fax: +382 20 201 946
www.ubh.gov.me

Broj: 003/1-312/25-4/13

Podgorica, 09.01.2025. godine

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
G-din Danilo Šaranović, ministar

UPRAVA POLICIJE
G-din Lazar Šćepanović, direktor

Direktorat za zaštitu i spašavanje
G-din Miodrag Bešović, v.d. generalnog direktora

Odjeljenje za integrisano upravljanje granicom
G-din Milan Paunović, načelnik

Poštovani,

U skladu sa članom 58 Zakona o veterinarstvu („Sl. list CG“, br. 48/15 i 57/15 52/2016 i 43/2018.), obavještavamo Vas da je u Crnoj Gori potvrđen slučaj naročito opasne zarazne bolesti afrička kuga svinja, kod divljih svinja na teritoriji opštine Pljevlja, lovište Pljevlja, lovačka sekcija Bukovica, u neposrednoj blizini granice sa Bosnom i Hercegovinom.

Naime, Specijalistička veterinarska laboratorija je, dana 4.01.2025. godine, u dostavljenim uzorcima dvije uginule divlje svinje pronađene na području lovačke sekcije Bukovica, utvrdila prisustvo genoma virusa afričke kuge svinje.

Odmah po prijavi potvrđenog slučaja preduzete hitne mjere za sprečavanje širenja ove bolesti od strane veterinarskog i lovnog inspektora što uključuje zabranu lova na dijelu teritorije lovišta Pljevlja.

Napominjemo da je ovo drugi slučaj utvrđivanja afričke kuge svinja kod divljih svinja u Crnoj Gori, prva potvrda ove bolesti je bila 14. januara 2024. godine, na teritoriji opštine Nikšić, takođe u pograničnom području sa BiH.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, nastavilja sa permanentnim praćenjem epizootiološke situacije po pitanju ove bolesti, i preko veterinarske i lovne inspekcije, a u saradnji sa terenskom veterinarskom službom, Specijalističkom veterinarskom laboratorijom u Podgorici, Lovačkim savezom i lovačkim organizacijama, Nacionalnim parkovima i drugim uključenim subjektima, sprovodi sve neophodne mjere u cilju blagovremenog otkrivanja eventualnih novih slučajeva oboljenja i spečavanja širenja i suzbijanja bolesti u skladu sa Zakonom o veterinarstvu, Naredbom za sprečavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti afrička kuga svinja ("Sl. list CG", br. 19/2024) Pravilnikom o mjerama za sprječavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje afričke kuge svinja ("Sl. list CG", br. 57/2017) i preporukama i standardima relevantnih međunarodnih organizacija.

Naredbom za sprečavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti afrička kuga svinja su propisane mjere na gazdinstvima sa domaćim svinjama koje su obavezni da sprovedu džaoci svinja, mjere u lovištima: biosigurnosne i druge preventivne mjere u lovištu, mjere na zaraženom (inficiranom području) radi suzbijanja i iskorjenjivanja AKS kod divljih svinja, mjere na području visokog rizika (zaštitno područje intenzivnog lova) radi suzbijanja i iskorjenjivanja AKS kod divljih svinja i organizacija i sprovođenje nadzora i mjera u lovištima kao i obaveze i ovlašćenja veterinarskog i lovnog inspektora i stručne službe korisnika lovišta.

Prema podacima Svjetske organizacije za zdravlje životinja (WOAH), bolest je u Evropi prisutna od 2007. godine i nezaustavljivo se širi evropskim kontinentom, kod domaćih i divljih svinja. U susjednim zemljama prvi put se pojavila 2019. godine u Republici Srbiji, nakon čega slijede Sjeverna Makedonija (2022), Bosna i Hercegovina, Hrvatska i Kosovo (2023) i Crna Gora, 2024. godine (divlje svinje). Osim Evrope, prisutna je i u Aziji i Africi.

Ova bolest nije zoonoza, odnosno ljudi ne mogu oboljeti od virusa afričke kuge svinja, ali meso oboljelih životinja nije podobno za ishranu!

Sprečavanje, kontrola, suzbijanje i iskorjenjivanje AKS je veoma izazovno jer ne postoji adekvatna terapija niti vakcina protiv ove bolesti.

S obzirom na prirodu uzročnika - virus je veoma otporan u spoljnoj sredini i godinama može da preživi na temperaturama i do -20°C i ostaje dugotrajno prisutan u životinjoj sredini na zaraženom području i načine širenja AKS predstavlja ozbiljan rizik za sektor svinjarstva, populaciju divljih svinja i životnu sredinu. Glavni ciljevi mjera sprječavanja AKS kod divljih svinja usmjereni su na upravljanje populacijom divljih svinja kako bi se smanjio rizik prenosa na domaće svinje i sprečilo da bolest postane endemska u populaciji divljih svinja.

Kako bi se sprečilo širenje i bolest pravovremeno ograničila i suzbila, neophodno je da držaoci svinja, trgovci, prevoznici i dr. poštuju propisana pravila za promet domaćih i divljih svinja.

Naime, Zakonom o veterinarstvu je propisano da se u prometu mogu naći životinje koje su identifikovane, u slučaju domaćih svinja jednom ušnom markicom postavljenom na lijevo uho, i da ih mora pratiti Uvjerenje o zdravstvenom stanju koje izdaje nadležna veterinarska ambulanta. Takođe, članom 132 Zakona o veterinarstvu, propisano je da službena lica organa uprave nadležnog za poslove policije provjeravaju da li držaoci životinja posjeduju uvjerenje o zdravstvenom stanju životinje ili drugi propisani dokument za pošiljke koje otpremaju prevoznim sredstvom ili za životinje koje se kreću. Kada se provjerom utvrdi da držaoci životinja, odnosno subjekti u poslovanju proizvodima životinjskog porijekla ne posjeduju uvjerenje o zdravstvenom

stanju životinje ili drugi propisani dokument, da životinje nijesu identifikovane ili da životinje i proizvodi potiču iz zaraženog ili ugroženog područja, službena lica Uprave policije su dužna da zadrže pošiljku i o tome, bez odlaganja, obavijeste nadležnog veterinarskog inspektora.

Od izuzetnog je značaja da se veterinarskoj službi prijavi svaki leš, odnosno uginula divlja svinja, kako bi se izvršilo uzorkovanje i laboratorijsko ispitivanje i bila uklonjena na neškodljiv način u skladu s propisima, i samim tim smanjena mogućnost nastanka novih slučajeva. Programom obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja predviđena je naknada za informaciju o pronalasku uginule divlje svinje u iznosu od 40, 00€. Nakon provjere, odnosno ako je prijava opravdana, vrši se uzorkovanje, dijagnostičko ispitivanje i preduzimaju se sve propisane mjere.

U nadi da ćemo zajedničkim pristupom i djelovanjem doprinijeti spriječavanju ili pravovremenom otkrivanju i suzbijanju ove naročito opasne zarazne bolesti, srdačno Vas pozdravljam!

Vladimir Đaković
DIREKTOR

Dostavljeno:

- Danilo Šaranović, ministar, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, 81000 Podgorica, Crna Gora, kabinet@mup.gov.me
- Lazar Ščepanović, direktor, Uprava policije, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, 81000 Podgorica, Crna Gora, direktor@policija.me
- Miodrag Bešović, v.d. generalnog direktora, Direktorat za zaštitu i spašavanje, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, 81000 Podgorica, Crna Gora, miodrag.besovic@mup.gov.me
- G-din Milan Paunović, načelnik, Odjeljenje za integrisano upravljanje granicom, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, 81000 Podgorica, Crna Gora, sluzbaibm@mup.gov.me, sluzbaiugigp@t-com.me
- a/a
- služba